

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U101964

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 22-12-2023

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ № 41/07-01 від 05.03.2024 р.

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дементьев Микола Володимирович

2. Dementiev Mykola V.

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Доктора філософії

Дата захисту: 15-02-2024

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ID 4020

Повне найменування юридичної особи: Національний науковий центр "Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса" Міністерства юстиції України

Код за ЄДРПОУ: 02883133

Місцезнаходження: вул. Золочівська, буд. 8-а, Харків, Харківський р-н., 61177, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство юстиції України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний науковий центр "Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса" Міністерства юстиції України

Код за ЄДРПОУ: 02883133

Місцезнаходження: вул. Золочівська, буд. 8-а, Харків, Харківський р-н., 61177, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство юстиції України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.85

Тема дисертації:

1. Гносеологічні та процесуальні засади оцінки і перевірки висновку експерта
2. Epistemological and Procedural principles of evaluation and verification of the expert's report

Реферат:

1. У дисертації вирішується наукове завдання, яке полягає у дослідженні правових, організаційних і тактичних особливостей проведення судових експертиз під час судового провадження. З'ясовано, що доказування, як раціонально-емпірична діяльність, пов'язана з проведенням експертизи, включає такі послідовні етапи: 1) збирання (пошук, виявлення, фіксація, вилучення, упаковка, транспортування) об'єктів – носіїв потенціальної криміналістично значущої інформації та направлення їх на експертизу; 2) проведення експертного дослідження та формування висновку експерта; 3) дослідження висновку експерта; 4) оцінка висновку з точки зору належності, допустимості, достовірності; 5) перевірка сумнівних складових висновку експерта з повторним дослідженням та оцінкою нових доказів. Вказана процедура повторюється до тих пір, поки висновок експерта не буде відповідати всім процесуальним вимогам як джерело доказів; 6) використання висновку експерта у доказуванні. Визначено, що дослідження суб'єктом доказування та судом

висновку експерта – це процес, об'єктом якого є письмовий документ, складений експертом; предметом – властивості висновку – текст трьох обов'язкових частин (вступу, дослідницької частини, висновків) та наочні ілюстрації (схеми, графіки, фото та ін.); способом здійснення – візуальне ознайомлення, а метою – пізнання змісту висновку як процесуального документу. Доведено, що оцінку та перевірку висновку експерта здійснюють: – імперативні суб'єкти, які зобов'язані та уповноважені приймати процесуальні рішення – суд, слідчий, дізнавач, керівник органу досудового розслідування, керівник органу дізнання, прокурор; – диспозитивні суб'єкти, які діють на власний розсуд у межах і спосіб, передбачений процесуальним законодавством – сторона захисту, потерпілий, представник юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження; – допоміжні суб'єкти, які сприяють правосуддю в оцінці та перевірці висновку експерта в частині науково-методичної обґрунтованості результатів експертного дослідження – експерт та спеціаліст. З'ясовано, що достовірність висновку експерта – це властивість, що оцінюється суб'єктами доказування та судом за внутрішнім переконанням, включає дотримання правових та пізнавальних умов проведення експертизи, науково-методичне обґрунтування та логічну аргументацію умовиводів, узгодженість встановлених фактичних даних із наявними доказами у кримінальному провадженні та їх відповідність обставинам кримінального правопорушення поза розумним сумнівом. Аргументовано, що висновок експерта, оцінений й перевірений суб'єктами доказування та судом, визнається за їх внутрішнім переконанням належним, допустимим та достовірним джерелом доказів, якщо процесуальні та пізнавальні умови проведення експертизи дотримано, встановлені фактичні дані науково-методично обґрунтовані та логічно аргументовані, узгоджені із рештою доказів у кримінальному провадженні та відповідають обставинам кримінального правопорушення поза розумним сумнівом. Обґрунтовано, що термін «правильний висновок експерта» означає наявність всіх необхідних властивостей джерела доказів – допустимості, належності та достовірності, що в сукупності та взаємозв'язку з іншими доказами у кримінальному провадженні дозволяє прийняти відповідне процесуальне рішення.

2. The dissertation solves a scientific task, which consists in the study of legal, organizational and tactical features of conducting forensic examinations during court proceedings. It was found that proof, as a rational-empirical activity related to conducting an examination, includes the following successive stages: 1) collection (search, detection, fixation, extraction, packaging, transportation) of objects – carriers of potential forensically significant information and sending them for examination; 2) conducting an expert study and forming an expert's opinion; 3) study of the expert's opinion; 4) assessment of the conclusion from the point of view of propriety, admissibility, credibility; 5) verification of questionable components of the expert's conclusion with repeated research and assessment of new evidence. This procedure is repeated until the expert's opinion meets all procedural requirements as a source of evidence; 6) use of an expert's opinion in proof. It was determined that the examination of the expert's opinion by the subject of proof and the court is a process, the object of which is a written document drawn up by an expert; the subject is the properties of the conclusion – the text of the three mandatory parts (introduction, research part, conclusions) and visual illustrations (diagrams, graphics, photos, etc.); the method of implementation is visual familiarization, and the goal is to learn the content of the conclusion as a procedural document. It has been proven that the assessment and verification of the expert's opinion is carried out by: – imperative subjects who are obliged and authorized to make procedural decisions – court, investigator, investigator, head of the pre-trial investigation body, head of the investigation body, prosecutor; – dispositive subjects who act at their own discretion within the limits and in the manner provided for by procedural legislation – the defense party, the victim, the representative of the legal entity in respect of which the proceedings are being conducted; – auxiliary entities that contribute to justice in the evaluation and verification of the expert's conclusion in terms of the scientific and methodological validity of the results of the expert study – an expert and a specialist. It was found that the reliability of the expert's opinion is a property that is evaluated by the subjects of the evidence and the court based on internal conviction, includes compliance with the legal and cognitive conditions of conducting the examination, scientific and methodological substantiation and logical argumentation of the conclusions, consistency of the established factual data with the available evidence in criminal proceedings and their compliance with the circumstances of the criminal offense beyond reasonable

doubt. It is argued that the expert's opinion, evaluated and verified by the subjects of the evidence and the court, is recognized according to their internal conviction as a proper, admissible and reliable source of evidence, if the procedural and cognitive conditions of the examination are observed, the established factual data are scientifically and methodically substantiated and logically argued, agreed upon with the rest of the evidence in the criminal proceedings and correspond to the circumstances of the criminal offense beyond a reasonable doubt. It is substantiated that the term "correct expert's opinion" means the presence of all the necessary properties of the source of evidence – admissibility, propriety and reliability, which in combination and interrelationship with other evidence in criminal proceedings allows the adoption of an appropriate procedural decision.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Дементьев М. Умови та критерії достовірності висновку експерта. Knowledge, Education, Law, Management. 2021. № 6 (42). С. 155–159.
- Щербаковський М. Г., Дементьев М. В., Проценко А. М. Критерії та види процесуальних порушень як підстави недопустимості висновку експерта. Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ ім. Е.О. Дідоренка. 2022. № 3 (99). С. 173–186.
- Щербаковський М. Г., Дементьев М. В. Перевірка висновку експерта. Вісник Національного університету внутрішніх справ. Харків, 2022. Вип. 3 (98). С. 206–216.
- Дементьев М. Внутрішнє переконання та форми висновків експерта. Теорія та практика судової експертизи і криміналістики. Харків ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса», 2022. Вип. 4 (29). С. 149–159.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0120U104388

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Спіцина Ганна Олександрівна
2. Hanna O. Spitsyna

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9131-0642

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний науковий центр "Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса" Міністерства юстиції України

Код за ЄДРПОУ: 02883133

Місцезнаходження: вул. Золочівська, буд. 8-а, Харків, Харківський р-н., 61177, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство юстиції України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пиріг Ігор Володимирович

2. Ihor V. Pyrih

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8391-067X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571446

Місцезнаходження: пр. Гагаріна, 26, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гусева Влада Олександрівна

2. Vlada Gusieva

Кваліфікація: Доктор юридичних наук, професор, 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8614-1573

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Попович Ірина Миколаївна
2. Iryna Popovich

Кваліфікація: к. ю. н., 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9329-5378

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний науковий центр "Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса" Міністерства юстиції України

Код за ЄДРПОУ: 02883133

Місцезнаходження: вул. Золочівська, буд. 8-а, Харків, Харківський р-н., 61177, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство юстиції України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Петрова Ірина Анатоліївна
2. Iryna Petrova

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1652-6715

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний науковий центр "Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса" Міністерства юстиції України

Код за ЄДРПОУ: 02883133

Місцезнаходження: вул. Золочівська, буд. 8-а, Харків, Харківський р-н., 61177, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство юстиції України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Сімакова-Єфремян Елла Борисівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Сімакова-Єфремян Елла Борисівна

